ſcʒ in remouēdo ſordes viciorū ⁊ admouēda pulcra orna
menta ⁊ amena vtutū ⁊ opm: de his duob⁹ ps. Paratum
cor meū deus para. cor. m. Ad hoc monemur. j. Reg. xvij
Preparate corda vra domino ⁊ ſeruite illi ſoli. Eccli. xviij
Ante orationē prepara. a. t.

42 ¶ Iudicare pupillo ⁊ hūili ⁊ non apponat
vltra magnificare ſe homo ſuper terram.

¶ Iudicare). q. d. audiſti. (iudicare). i. in hoc exaudiſti.
vt (iudices pupillo ⁊ hu.) acqſitiue. i. pferas ſniaʒ p illo
qui ſimul eſt pupillus cui pater mundus crucifixus eſt et
hūilis qui. ſ. mūdo crucifixus eſt. Gal. vj. Mihi mundus
crucifixus eſt ⁊ ego mūdo. pupillus eēt ⁊ nō humilis eēt
ſi quis de eo ꝙ mundū cōtempſit ſupbiret: vel (iudicare)
paſſiue. (pupillo ⁊ hu.) qꝛ reuera ad pfectū paupm ⁊ hu
miliū iudicat⁹ eſt. (vt nō appo. hō). ſ. antixps prauus hō
(magnificare ſe. ſup terrā). ſ. eccliaʒ. Itē (vt nō appo. vl
tra. mag. ſe hō) Quicūqʒ ſup trā: vñ Aug. O pellis morti
cina quid tenderis o ſanies feda quid inflaris pnceps tu
us humilis ⁊ tu ſuperbus caput humile ⁊ membruʒ ſup
bū ⁊ alibi: dicit idē Aug. Erubeſce homo eſſe ſupbus de
us humilis effectus eſt. Eccli. x. Quid ſupbus ⁊c̄.

Ps. x.

Pſalmus X

In dño confido). In pcedenti. ps. egit de perſe
cutione bonorū tpe antixpi futura. Hic autem
agit de pſecutiōe bonoꝝ q̄ eſt a mēbris antixpi
ſcʒ hereticis de qbus. j. Ioh. ij. Nūc antichriſti
multi ſunt. Titulus in finē. ps. dauid. hic ſupra ſepe expo
ſitū eſt. Intētio. ps. eſt docere reſiſtere hereticis. Mod⁹ hi
ptitus eſt. ps. pmo agit de hereticis qui catholicos in ſuaʒ
prauitatē volūt cōuertere. Scdo oſtēdit que bona dabit
deus bonis q̄ mala inferent malis ibi. (iuſtus aūt quid fe
cit). In pma parte vtit ppheta ordine pꝑoſtero: pus eīn
oſtēdit quid reſpondendū ſit hereticis ꝙ quid ipi dicant.
Propheta loquēs in pſona cuiuſlibet fidelis cōtra hereti
cos pugnātis pmo ſcutū confidētie aſſumit dicens.

1 ¶ In domino cōfido quomō dicitis anime
mee: tranſmigra in montē ſicut paſſer.

¶ In dño confido). Qui eſt ſpes ſalutis mee. Eph. vlti.
Ex quo ego ſic confido in dño qūo o vos heretici (dicitis
anie. m.) i. mihi. (tranſmig. in montē) i. ad nos q̄ ſumus
magni ⁊ lrati ⁊ debes tranſire: (qui es ſicut paſſer). i. pē
Moralit· natus vtutibus: ⁊ ſic blandiūt catholicis. Moraliter.
hic dʒ habere vir iuſtus cū tēptatur pcipue de vana glia:
vel ambitione. (in dño confi.) qui eſt ſpes mea pter queʒ
nihil aliud volo quē expecto: nō mūdani nō elati: de qbus
Phil. iij. Quorū finis interitus quoꝝ deus vēter eſt ⁊ glo
ria in cōfu. il. qui ter. ſapi. noſtra auteʒ cōuerſatio in celis
eſt: Vñ ſaluatorē expectamus qui refor. cor. hu. n. confi.
cor. cla. ſue. hoc ſignat Iudi. ix. Ubi oliua noluit deſerere
pinguedinē: nec ficus dulcedinē ſuā: nec vitis vinū vt in
ter ligna promoueret. Debet aūt iuſtus cōfidere in domino
pluribus de cauſis: quia homo eſt ſuus ſcʒ dei poſſeſſio:
vel ſeruus. pſal. Seruus tuus ſum ego ſal. me fac. Item
quia nō ſolū poſſeſſio aut ſeruus vl filius. pſal. Pater me
us es tu deus ⁊ ſuſcep. deus ſa. mee. Itē quia potēs eſt de
us potens es dñe. Itē qꝛ miſericors ⁊ verax. ps. Confidē
dū eſt ergo in dño non in mūdo. Eſa. xxxvj. Ecce cōfidis
ſup baculū arundineū confractū iſtū ſup egyptū ⁊c̄. non
in carne Hiere. vij. Maledictus qui cōfidit in hoie ⁊ po
nit carnē brachiū ſuū: ideo di de ecclia vel fideli aia. Cañ.
viij. Que eſt iſta que aſcēdit de deſerto huius miſerie deli
cijs virtutū affluens innixa ſup dilectū ſuū: ex quo igitur
ſic: (in dño confi. qūo dicitis). q. d. fruſtra. (aie. m. tranſ.
in mon.) ſupbie vel ambitionis. Et notandū ꝙ dicit (dici
tis anie mee. Non dicit mihi: qꝛ dyabolus nō curat mul
tū ꝙ hō exaltetur exterius: dūmodo ſentiat ⁊ appetat in
terius in corde: (ſicut paſſer). Ecce quid dicunt ſuggeſtio
nes praue qbus hic loquit vir iuſtus: merito tu debes trā
ſire qꝛ es: (ſicut paſſer). i. pennatus virtutibus operibus
bonis: cōparat aūt vir iuſtus paſſeri pter mlta. Primo
quia vt paſſer vir iuſtus eſt modicus p humilitatē. Greg.

A
Iuſtus dʒ
cōfidere in
dño pluri
bus de cau
ſis.

B
Cōparat
vir iuſtus
paſſeri p
pter mlta.

Studiū ſanctoꝝ eſt humilia de ſe ſentire. Itē leuis p tem
poraliū abiectionē. Hiero. Tu onuſtus auro arbitraris te
xpm ſequi cautus p ſui ſollicitā cuſtodiā. Apoc. iiij. Ani
malia erant plena oculis ante ⁊ retro. Item habitans in
petra per iugem meditationē dominice paſſiōis. Cant. ij.
Ueni amica mea in foraminibus petre. ps. Etenim paſſer in
uenit ſibi do. qm̄ ecce peccatores. Propheta cōuertēs hic
ſermonē ad catholicos: exponit quare dixerit ꝙ predixit.
ſcʒ (in dño confi. ⁊c̄.) q. d. ideo dixi hoc.

¶ Quoniā ecce peccatores intenderunt ar 2
cum: parauerunt ſagittas ſuas in pharetra
vt ſagittent in obſcuro rectos corde.

¶ Quoniā ecce peccatores). i. heretici. (intēderūt arcū)
ſacrā ſcripturā ad ſe diſtorſerunt. i. ad voluntatem ſuā ex
ponendā ſumpſerunt vt inde decipiant. Vñ addit (para
uerūt ſagittas ſuas). i. verba venenoſa ⁊ acutas ſententi
as ⁊ rōnes ſophiſticas (in pharetra). i. in abſcondito ⁊ h
(vt ſagittent in obſcuro). i. in ambiguis ſcripture: qꝛ ob
ſcuritate ſcripture decipiūt minores eā praue exponēdo.
(in obſcuro). i. in ſimplici ſenſu quia ſimpliciores decipi
unt. (rectos corde). Prouer. iij. Cū ſimplicibus ſermoci
natio eius. ſ. illuſoris: de quo pmittit ibi abhominatio dñi
omis illuſor. i. hereticus q̄ illudit eis quos decipit vel alia
littera in obſcura luna: luna eſt corpus globoſum: vt qui
dā dicūt: cuius medietas eſt obſcura ⁊ alia lumioſa et qn̄
pars eſt luminoſa ad nos vertit: incipit nobis apparere
donec cor videat ⁊ dū iterū cōuertit obſcura pars incipit
apparere donec cor nob auferat lumioſa: hoc eſt ecclia q̄
ex carnali pte eſt obſcura: ex ſpūali vo lumioſa: et hec ps
qn̄qʒ apparet hoibus qn̄qʒ latet qꝛ ſoli deo nota eſt: alij di
cūt ꝙ luna nō hʒ lumē niſi a ſole: ſed qn̄ ſoli pꝑinqua eſt:
nō illumiatur ex pte noſtra ⁊ iō nō apparet nobis: quādo
vo recedit a ſole nobis corniculata incipit appere ⁊ h cō
gruit ecclie q̄ totū lumē ſuū hʒ a ſole iuſticie xpo: ſed no
ta ꝙ luna tribus modis fit obſcura p eclipſim p interpoſi
tionē nubiū ⁊ finitis menſiū decurſib⁹ ꝙ triplici ſtatui ec
cleſie cōgruit: qꝛ in tpe pſecutorū fuit cruentata fraude he
reticorū: fuit rubiginoſa corruptiōe falſorū fratruʒ: lutoſa
⁊ eſt ſenſus. (vt ſagittēt in obſcura luna). i. in eccleſia cru
entata rubiginoſa lutoſa. Nota ꝙ ſacra ſcptura di arcus
a quo eliciūt bone ſagitte: vñ Sagitte po. acu. ⁊ etiā ma
le ſagitte. ſicut hic dicit. (parauerūt ſagit. ſ. in pha.). Nec
mirū: qꝛ bono odore moriūt mali: dicit etiam. ſagitta et
pharetra. Vñ vſus. ſe pharetra ſe ſe iaculo: ſeqʒ vtitur ar
cu. Qz autē eos p ſacre ſcripture auctoritates decipiunt:
non eſt a vicio ſcripture: ſed ab eorū vicio: ⁊ hoc patet

¶ Quoniā quē perfeciſti deſtruxerunt: iu 3
ſtus autem quid fecit.

¶ Qm̄ queʒ pfeciſti). i. ſcripturas vel mādata. (deſtru.)
ipſi heretici qntum in eis fuit male exponēdo ⁊ puertēdo
vel (quē pfeciſti). i. miores in ecclia a qbus laudem maxi
me pfeciſti in ecclia. Iuxͣ illud in pſal. Ex ore infan. et lac.
pfe. lau. iſtos inqꝫ. (deſtruxerūt). i. inqꝫtum potuerunt qꝛ
eos q̄ lacte fidei ⁊ ſimplicis doctrine nutriendi erāt. here
tici aculeis prauorū dogmatū veterauerūt iſti hoc faciūt.
(Iuſtus aūt). i. xps. ⁊ eſt ſcda pars pſal. xpus di iuſtus
anthonomatice q̄ ⁊ alios iuſtificat. (quid fecit). i. qd faci
et ⁊ reſpondet: quia reddet bona bonis ⁊ mala malis. Et
pmo dicit ꝙ bonos in ipis habitādo ſanctificat. vñ dicit.
(dominus) omniū p potentiā ⁊ creationē eſt. (in templo
ſancto ſuo). i. in quolibet iuſto p culturā ⁊ gratiā. j. Cor.
iij. Neſcitis qꝛ templū dei eſtis ⁊ ſpiritus dei ⁊c̄. Et ibideʒ
templū dei ſanctum eſt quod eſtis vos.

¶ Dominus in templo ſancto ſuo: domi 4
nus in celo ſedes eius.

¶ Dominus). hec dictio abſolute ponit vt locuʒ habeat
ſequēs relatio ſicut ibi Hierlm q̄ edi. vt ci. (ſedes eius eſt
in celo) ſpecialiter: vel (in celo ſe. eius). i. in aia fideli vt
faciat eam celū. ſ. ſecreta ſcientē. dicit autē aia templum
dei multis rōnibus. In tēplo deus adorat ſimiliter in ani

C
Aia eſt tē
plum dei
mltiplicit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ma fideli. Math.vj. Intra in cubiculū tuū:ꝛ clauſo oſtio
ora patrē.t.in abſcōdito. Jo.iiij. Uenit hora et nūc eſt qñ
veri adoratores adorabūt prēm in ſpū ꝛ veritate. Itē ibi
offerunt̄ ſacrificia ſiliter in aīa fideli vel in corde.ps. Sa
crificiū deo ſpūs cōtri. Itē in templo ſunt cruces intus et
extra.ita in aīa debet eſſe cruces ꝑ memoriā paſſionis:ꝛ
exterius ꝑ imitationē. Cant vlti. Pone me vt ſignaculuꝫ
ſuꝑ cor.t.vt ſigna ſuꝑ bra.t. hoc ſignificatū fuit Exod.xij.
Figura. Ubi precepit dñs ꝙ linirent ſanguine agni ſupliminare ꝛ
vtrūqꝫ poſtē.ꝑ ſuperliminare intelligit̄ ratio que dꝫ lini
ri ꝑ memoriā dñice paſſiōis:ꝑ vtrūqꝫ poſtē.i.ꝑ duos po
ſtes iraſcibilis.ꝛ cōcupiſcibilis:vnde iraſcibilis ꝓpter me
moriā dñice paſſionis debꝫ informari ad ipām imitandā
per pñīam cōcupiſcibilis ad amandū. Iteꝫ in templo re
ponunt̄ reliquie ſanctoꝝ:ſic aīa fidelis debet ſemꝑ reco
lere exempla ſanctoꝝ. Greg. Facta ꝑcedentiū recolamus
ꝛ grauia nō erunt q̄ ſuſtinemus:hoc ſignificatū fuit quan
do ioſeph ꝑcepit fratribus ſuis vt deferrēt ſecū oſſa eius.
Geñ.vlti. Per oſſa ſignificat̄ mēoria eius qui erat eis vti
lis vt imitarent̄ opa eius:ideo dī Eccli.xlvj. Prophetaꝝ
oſſa pullulant de loco ſuo:qđ fit cū recolentes vitā eoꝝ:
animant̄ ad imitandū eos:vñ Exo.xxviij. Precepit dñs
vt ſummi ſacerdotes deferrēt nōia duodecim filioꝝ iſrael
in rationali ꝛ ſuperhumerali:per rōnale qđ ſupra pectus
erat intelligit̄ ꝙ debemus hr̄e memoriaꝫ:ꝑ ſuphumerale
ꝙ debemus imitari opa. Item in templo fit aqua benedi
cta q̄ fugat demones:ita in templo ſpūali noſtro debꝫ eſſe
aqua lachrymaꝝ qua fugat̄ dyabolus:qđ ſignat̄ Job.ij.
vbi dicit̄ ꝙ nō audebāt ei amici eius aliquid dicere: quia
videbant dolorē eſſe vehementē:hij amici dyaboli ſunt q̄
ſe ſimulant amicos vt decipiant:hij nō audēt ad eos acce
dere quos vidēt eſſe in amaritudine lachrymarū. Uñ.iij.
Figura. Reg.xviij. Mādauit Helyas Achab.iūge currū ne occu
pet te pluuia.ſ.lachrymaꝝ:ꝛ ſtatim fugit achab ꝑ queꝫ ſi
gnat̄ dyabolus. Sed nota ꝙ in aqua iſta benedicta debet
poni ſal diſcretionis.vñ.iiij. Regū.ij. Helyſeus poſuit ſal
in aquis hiericho.i.in lachrymis q̄ fluunt pro defectu mi
ſerie noſtre.ꝛ ita ponit̄ ſal ne degenerēt in deſperationem
vel ne ibi excedat̄:ſicut plerūqꝫ cōtingit ꝑcipue religioſis
nouiter cōuerſis ꝙ ſuggerit aliquādo dyabolus:vt eos ꝑ
nimias abſtinentias ꝛ vigilias ꝛ lachrymas diuinis obſe
quijs eos inutiles ꝛ imbecilles reddat:de q̄bus conquere
bat̄ btūs Berñ.dicēs. Qui aūt inbiberi nō poterant et in
ſpū vehemēti ad oīa ferebant̄ poſt ad tantā ignauiā deue
nerūt:vt ſm̄ illud apoſtoli Gal.iij. Cum ſpiritu ceperint:
nūc carnē cōſument̄ quam turpe inire fedus cū ſuis cor
poribus q̄bus añ crudele indixerāt bellū:videas prohpu
dor importune querere ſuꝑflua qui ꝑus neceſſaria obſti
natiſſime recuſabāt. Itē in templo erat mēſa ꝓpoſitionis
altare thimiamatis ꝛ candelabrū cū ſeptē lucernis:ita in
aīa fideli debꝫ eſſe mēſa.i.refectio ſacre ſcripture. Hiere.
xxxj. Dabo legē.m.in viſceribus eoꝝ ꝛ in corde eoruꝫ ſcri
bam eaꝫ.ibi eſt altare thimiamatis.i.fides qđ ꝑcipit̄ fieri
de lignis ſethin. Exo.xxx. Scilicꝫ de articulis fidei q̄ ſunt
incorruptibiles candelabrū ductile:eſt cor ductile ꝑ patiē
tiam.vij. Lucerne in eo ſunt.vij.dona. Item aīa dī celū:
qꝛ de illa dñs intonat minis Eccli.xliij. Uox tonitrui eius
aſpirabit.i.aſpirare ad celeſtia faciet terram.i. terrenos.
Aīa dici tur celum. Itē de illa coruſcat ꝑ iuſticiā:qꝛ nullus illi fulmini pōt re
ſiſtere.ps. Fulgura coruſcationē ꝛ diſſi.e. Itē de illa pluit
exteriorē lachrymaꝝ effuſionē.ps. Pluuiā voluntariā ſe
gregabis deus hereditati.t.in hoc aūt ꝙ dicit ꝓpheta.(do
minus in tēplo ꝛc.) dño attribuit q̄cquid ibi fit Eſa.xxvj.
Omia opa nr̄a opatus es in nobis dñe.vñ dī ad Roma.
viij. Spūs poſtulat pro nobis gemitib⁹ inenar.i.poſtula
re nos facit. Sap.iiij. Gratia dei ꝛ miſcdia i ſanctos eius
ꝛ reſ.ſ.e.ſ.nec ſolū inhabitando ſanctificat bonos:ſed ꝓ
tegendo cuſtodit:vnde ſicut.

Oculi eius in pauperē reſpiciunt palpe
5 **bre eius interrogant filios hominum.**

Oculi eius in pau.reſpi.) i.miſerendo ꝛ ꝓtegendo.ps.
Oculi dñi ſuꝑ iuſtos:ſicut oculi matrꝭ ſunt ſuꝑ puerū ne
cadat:ꝛ ſi ceciderit vt euꝫ releuet. Uñ alibi in pſal. in via
hac q̄ gradieris fir.ſu.te.o.m. Tercio cōfirmat eos ꝑ do
ctrinā verbi dei.vñ addit.(palpebre eius) i.apertio:ꝛ aꝑ
tio ſacre ſcripture vel ipā duo teſtamēta q̄ dicunt̄ palpe
bre:quia modo ſe aperiūt modo ſe claudūt noſtro intelle
ctui.(interrogant fi.ho.) i.iudicans ꝛ diſcernunt qꝛ boni
de occulta ſcriptura nō fatigant̄:ſed exercent̄ nec de ma
nifeſta extollunt̄:ſed cōfirmant̄:mali vo ecōuerſo faciūt.
Prouer.ij. Si queſieris ſapientiā quaſi pecuniaꝫ:ꝛ ſicut
theſauros effoderis illā tunc intelliges timorē dñi ꝛ ſcien
tiā dei inuenies:vel (interrogant) i.oſtēdunt nobis defe
ctū noſtrū ſicut magiſter diſcipulo qñ interrogat eū ꝛ ne
ſcit rñdere:ad hoc ſignificandū fecit Moy. Exo.xxxviij. Figura.
Labiū ſiue mare eneū qđ idē eſt de ſpeculis mulierū:ma
re eneū eſt ſacra ſcriptura i qua videm⁹ maculas noſtras
et defectus. Jac.j. Si quis auditor eſt verbi ꝛ non factor
operis hic cōparabit̄ viro conſi.vultum nati.ſ.in ſpe.i.in
ſacra ſcriptura:confirmat etiam dñs bonos per diſcipli
nam ꝛ probat:vnde ſequitur.

Dñs interrogat iuſtū ꝛ impiū. qui aūt di 6
ligit iniquitatē odit animā ſuam.

Dñs interrogat iuſtū ꝛ impiū) i.per tribulatōnes pro
bat quis eſt iuſtus vel impius:vñ Greg. Pena inflicta in
terrogat:ſi q̄s in proſperitate poſitus deū veraciter amat
Sap.ij. Contumelia ꝛ cor interrogem⁹ eum vt ſci.re.e.et
pro vel.(interrogat) i.iudicat cōſcientias eoꝝ:ꝛ ſic inter
rogando inuenit.(ꝙ q̄ diligit iniquitatē) i.peccatū (nam
peccatū eſt iniq̄tas) ſ. Job.iij. Omis qui facit pctm̄ ꝛ ini
quitatē facit ꝛ peccatū eſt iniq̄tas.(odit aīam ſuā.) odio
effectus.i.facit ac ſi odiret eam oſtenſo quid faciat bonis
oñdit cōſequenter quid faciat malis in pñti:vñ dicit.

Pluet ſuper pctōres laqueos ignis ſul 7
phur ꝛ ſpūs procellarū pars calicis eorū.

Pluet) ſ.(per nubes) i.predicatores ſiue ſint pſeudo
veris falſa admiſcentes ſiue etiā boni ꝑdicatores.(ſuper
pctōres laqueos). Nubes eñ iſte pluūt hymbrē doctrine
ꝛ doctrina pſeudo ꝑdicatorū laqueus eſt: qꝛ decipiunt au
ditores ꝛ illaqueant in peccatꝭ. Hiere.v. Inuenti ſunt in
populo meo impij inſidiātes quaſi aucupes ponētes laq
os ꝛ pedi.ad capi.viros.ꝛ ipā doctrina bonorū fit laque
us peccatoribus q̄ peccatꝭ ſuis exigentibus male intelli
gūt.vñ.ij. Cor.ij. Alijs ſumus odor mortꝭ in mortē. Eſa.
viij. Et erit in ſanctificationē ꝛ in laqueū ꝛ i lapidē offen
ſionis ꝛ petrā ſcandali duabus do.iſ.(ignis).cōcupiſcen
tiaꝝ.(ſulphur) i.fetor maloꝝ opeꝝ.(ꝛ ſpūs ꝓcellaꝝ) i.
tumultus mentis i pñti vel pena gehēne in futuro.(erūt
pars calicꝭ eorū) i.menſure pene eoruꝫ. Calix eñ eſt vas
in quo liquor menſurat̄ anteq̄ꝫ propinet̄ ad bibendū: vt
notet plures penas eſſe. Non dicit ꝙ hic ſint calix:ſed ps
calicis. Uel ſic pōt legi moraliter.(pluet) i.pluere ꝑmit
tet.(ſuꝑ peccato. la.) tres.ſ.diuitiarū voluptatū carnali Moralit̄.
um ꝛ honorū. De ꝑmo.ps. Laqueuꝫ parauе.pedibus.m.
ꝛ incuruauerūt aīam meā ad terrena:ꝛ.j. ad Thimo.vj. Tres la quei pec catorum.
Qui volūt diuites fieri inci.in temp.ꝛ in la.dyaboli:de ſe
cūdo Eccli.vij. Inueni mulierē amariorē morte q̄ laque
us venatorū eſt:vñ Prouer.vj. Mulier viri ꝑcioſam ani
mā capit:ecce malus laqueus. De tercio.ps. In via hac
qua ambulabā abſcon.ſup.ſ.demones laqueū mihi:ꝛ ali
bi. Quoniā ipe liberauit me de la.ve.ibi. Glo.in quē inci
dit ſuperbus Adam.de hijs tribus ſimul dicit Eſa.xxiiij.
Formido ꝛ fouea ꝛ laqueus ſuꝑ te q̄ habitator es terre:
ꝛ erit q̄ fugerit a facie formidinis cadet in foueā ꝛ q̄ ſe ex
plicuerit de fouea tenebit̄ laqueo:per formidinē ſignificā
tur diuitie:qꝛ ſemꝑ faciūt timere. Job.xv. Sonitus terro
ris ſemꝑ in auribus eius:ꝛ cū pax ſit ſemꝑ inſidias ſuſpi
cat̄:vñ Sene. Uidet pauperē ꝛ ſuſpicat̄ furē:videt diui
tē ꝛ eſtimat predonē:ꝑ foueā luxuria. Prouerb.xxiij. Fo
uea ꝓfunda meretrix ꝛ puteus an.alie ꝑ laqueū ſignifica
tur ꝓprie ſuꝑbia q̄ aues.i.pennatos vtutibus aliqñ capit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quia vt dicit Aug⁹. Suꝑbia bonis opibus inſidiat̃ vt pe
reant: ſed ꝙ his tribus laqueis ſe capi ꝑmittent ecõtrario
tripliciter puniẽt̃: vñ addit. (ignis). ſ. gehẽne ad doman
dã duritiã auaritie. (ſulphur) pro fetore luxurie. (ſpũs ꝓ
cellarũ) ad exufflandũ puluerẽ glorie mundane: (ꝑs cali
cis eorũ). Eſa. xxiiij. c. Amara erit potio bibẽtibus eam.

F
Nota quatuor incõmoda ꝙ ſe quũtur ex peccato.

Vel ꝑ hoc q̃ttuor poſſunt notari q̃ttuor incõmoda que ſe
quũtur ex pctõ. Primũ eſt ꝙ hõ in peccato nõ põt facere
opus meritoriũ vite eterne: Vñ dicit: (pluet ſuꝑ peccato.
la.) vt illaqueent̃ ita ꝙ poſſint mereri. Prouer. v. Iniqui
tates ſue capiũt impiũ: ⁊ funibus peccatoꝵ ſuoꝵ cõſtrin
get̃. Secundũ eſt ꝙ bona ꝙ ante fecerat mortificant̃. Vñ
dicit. (ignis). Ioel. j. Ad te dñe clamabo: qm̃ ignis come
dit ſpecioſa deſerti. ⁊ flãma ſuc. o. lig. re. Itẽ. ij. Ioel. qua
ſi ortus voluptat̃ terra coraʒ eo. i. anteq̃ʒ intraret pctm̃: et
poſt eũ. i. poſtq̃ʒ intrauit ſolitudo deſerti. Iob. xxj. Ignis
eſt vſqʒ ad cõſũmationẽ deuorans ⁊ oĩa era. geni. Terciũ
eſt infamia. Vñ addit: (ſulphur). Prouer. x. Memoria
iuſti. cũ laudibus: nomen aũt. i. fama impioꝵ putreſcet. i.
putredo: ⁊ ſic fetida erit. Quartũ eſt remorſio cõſcientie.
Vñ dicit: (ſpũs ꝓcellarũ). q: in cõſcientia ꝙ ſibi contra
ria eſt quaſi tẽpeſtas. Eſa. lvij. Impij quaſi mare feruẽs
ꝙ quieſcere nõ poteſt. vel (laqueos). dicit q̃ʒtum ad con
ſenſum peccati. (ignis) q̃ʒtum ad ardorẽ ⁊ appetitum im
plendi. (ſulphur) q̃ʒtum ad manifeſtum actũ. (ſpũs pro
cellarũ) q̃ʒtum ad ipſius defenſionem.

2 ¶ Quoniam iuſtus dñs ⁊ iuſticias dilexit
equitatem vidit vultus eius.

¶ Qm̃ iuſtus dñs ⁊ iuſticias dilexit). Cõtinuo: ſupra po
ſuit ꝙ bona dabit dñs bonis ꝙ mala habebũt mali: et hec
oĩa faciet dñs iuſte: Vñ dicit: (quoniã iuſtus dñs eſt). ſo
lus ꝑ naturã (⁊ iuſticias) q̃s ipẽ in bonis creauit: i. ipſos
iuſtos. (dilexit). Hiere. ix. Ego dñs qui facio iudiciũ et iu
ſticiã in terra: hec enĩ placẽt. m. ⁊ ex hoc: ꝙ diligit iuſtos il
luminat eos. Vñ ſequit̃. (equitatem vidit vultus eius).
vel (facies). i. equitas viſa eſt in noticia eius. q. d. illis qui
bus innoteſcit ⁊ q̃s diligit equitatẽ oñdit: ⁊ q: vnctio do
cet eos de oĩbus. j. Iob. ij. Vel ſic: (equitatẽ vidit vultus
eius) q̃ʒtum ad duo ꝑmiſſa. ſ. ꝙ innoteſcit bonis ⁊ non in
noteſcit malis: q: h̃ equitas eſt: poteſt autẽ totus iſte. ꝑs.

Allegorice

legi in ꝑſona xp̃i in paſſiõe poſiti: vt dicat xp̃us. (In dño
confido). ergo vos iudei. (quõ dicitis aĩe. m. tranſmi. in
mon.). i. ad cerimonias leg. qđ ſi facerem eſſem (ſicut paſ
ſer). i. inſtabilis cõfido inq̃ʒ in dño (qm̃ ecce pctõres). i. iu
dei. (intenderũt arcũ). i. ſcripturã ad litteraʒ que occidit
expoſuerũt. (parauerũt ſagit. ſua. in pha.). i. traditões ſu
as: ⁊ hoc (vt ſagittẽt in obſcura luna). i. in ſynagoga pec
catorib⁹ plena. ſ. agitent dico. (rectos corde) faciẽdo eos
proſelitos. (qm̃ quẽ pfeciſti). i. xp̃m ẽm ꝙ homo. (deſtru
xerũt) crucifigẽdo dicendo eſt eſſe leg. deſtructorẽ. vel (ꝙ
pfeciſti). i. mandata tua (deſtruxerũt) ꝓpter traditiões ſu
as. (iuſtus aũt). i. xp̃s (quid fecit). ecce. (dñs in templo
ſancto ſuo: dñs in celo ſedes eius). i. verbuʒ in homie vel
filius homis in celo. (oculi eius). i. patris. (in pauperẽ re
ſpi.). i. in xp̃m reſuſcitando. vel (in pauperes). i. in genus
humanũ: ꝓpter qđ paſſus eſt. (⁊ palpebre eius). i. aptio ⁊
opertio celorũ. i. mors xp̃i ⁊ reſurrectio ꝙ fidelibus celum
aperiũt: infidelibus vo claudũt h̃ inq̃ʒ. (palpebre interro
gant fi. ho.). i. probant vt apl̃os cetera nõ mutantur.

Pš. xj.

¶ Pſalmus XI

Saluũ me fac). Titulus. In finẽ pſal. dauid ꝓ
octaua. In ꝑcedentibus pſalmis agebat̃ de ꝑ
ſecutionib⁹ dyaboli ⁊ antixp̃i ⁊ hereticoꝵ ⁊ de
penis eorũ: Unde ꝓpheta vel fidelis anima vi
dens in ſpiritu oẽs iſtos hoſtes ⁊ cõſiderans penas eorũ
iã dictas petit vt ſaluet̃ ab his in die iudicij vt pereat mũ
di vanitas ⁊ veniat promiſſa veritas. Eſt ergo ſenſus ti
tuli. pš. i. tractatus iſte ꝙ dicitur pš. q: monet nos ad bene
operandũ dirigens nos in finẽ eſt dauid ꝓphete loquẽtis
hic in ꝑſona viri iuſti factus vel habitus ꝓ octaua. i. pro
die iudicij qđ fit octaua ⁊ quare plene determinatũ eſt ſu
pra. in. vj. pſal. Hãc deſiderãt vt ab his malis liberemur ⁊
vt gloriã habeamus. (ſaluum me fac ⁊c.). Modus due
ſunt partitiões. Primo petit ab his liberari. Scđo oſten
dit̃ xp̃s a patre miſſus cõtra mala ſeculi ibi: (ꝓpter miſe
riam). Timens ergo ꝓpheta vel vir iuſtus ꝓpter magni
tudinẽ periculi exclamat o domine.

¶ Saluum me fac dñe qm̃ defecit ſanctus:
qm̃ diminute ſunt veritates a filijs hoim.

¶ Saluũ me fac). ideo timentẽ ⁊ clamanteʒ. (qm̃ defecit
ſanctus). q̃ʒtum ad paucitatem q: pauci ſunt ſancti inter
tot malos. (ſanctus). i. ſanguine tinctus. i. fractiles ſum⁹
ab hereticis martyres a tyrannis: odioſi a falſis xp̃ianis:
mũdus ab antixp̃o. vel (defecit ſanctus). q̃ʒtum ad opini
onẽ quorundã ꝙ dicebãt nullos eſſe ſanctos. Unde Hel
ly. iij. Reg. xix. Dñe altaria tua ſuffoderũt ⁊ ꝓphetas. t. oc
ci. ⁊ ego relictus ſum ſolus ⁊ dñs dixit nõ: quia ego reſer
uaui mihi. vij. milia viroꝵ ꝙ non curuauerunt genua ſua
ante baal vel ſanctus. i. xp̃s qui eſt ſanctus. i. ſanctificans
⁊ ſanctificatus: ſanctificans ẽm ꝙ deus quia alios ſancti
ficat: ſanctificatus ẽm ꝙ homo a patre. vel (ſanctus) ſpi
ritus ꝙ vbiqʒ eſt ꝑ eſſentiã. (deficit). quo ad eſſe ꝑ gratiã:
quia in paucis eſt hoc modo. Unde addit. (qm̃ diminute
ſunt veritates a fi. ho.) q: creuit eorũ falſitas vna ſola eſt
veritas. i. deus cuius pticipatiõe multe ſunt veritates in
hoĩbus ẽm hoc in verſu iſto notam⁹ tria humilitatẽ petẽ
tis ⁊ duas cauſas petitiõis hũilitatẽ petẽtis cũ dicit: (ſal
uũ me fac). q. d. non poſſum ego ſaluũ me facere. pš. ſpũs
vadẽs ⁊ nõ rediẽs. Oſee. xiij. Perditio tua iſrael. eſt ex te
ſupple tm̃ mõ ex me auxiliũ. t. dñe q: deus es: hõ enĩ non
põt me ſaluũ facere. Vñ in pſal. frater nõ redimet homo
frater xp̃s nõ redimet inq̃ʒtum hõ: quia inq̃ʒtuʒ hõ frater
eſt ⁊ pur⁹ hõ redimet. q. d. nõ. ⁊ ideo dĩ Hiere. xvij. Ma
ledictus ꝙ confidit in hoĩe. Itẽ mũdus nõ põt pſal. fallax
equus ad ſalutẽ. i. mundus qui dicit̃ fallax q: deficit in ne
ceſſitate: hic eſt enĩ baculus arũdineus cõfractus egypt⁹
cui ſi innixus fuerit hõ intrabit in manũ eius ⁊ perforabit
eã. Eſa. xxvij. Tu ergo dñe qui ſolus potes. (ſaluum me
fac) ſalute exteriori corꝑis ⁊ interiori anime. ſ. gratia ⁊ ſu
ꝑiori. ſ. gloria. ⁊ hoc peto. (qm̃ defecit). Sanctus Mich.
vij. Perijt ſanctus de terra: ⁊ hec eſt ꝑma cauſa petitiõis.
ſcʒ defectus ſanctitatis in affectu cũ effectu. Pš. corrupti
ſunt ⁊ abhominabiles facti ſunt in iniqui. ſ. nõ eſt qui fa.
bo. nõ eſt vſqʒ ad. v. bene aũt dicit. (defecit ſanctus). ꝙ. ſ.
increpet aſperis deterreat minis cõſulat blãdis inuitet ꝓ
miſſis informet exemplis inſtruat doctrinis defendat fa
ctis adiuuet moribus. Scđa cã eſt defectus veritat̃ in in
tellectu: de quo dicit. (qm̃ diminute ſũt veri. a fi. ho.) plu
raliter loquit̃. vt cõprehendat triplicẽ veritateʒ iuſticie: ꝙ
deficit ꝑ auariciã veritatẽ vite: que deficit ꝑ luxuriã. veri
tatẽ doctrine ꝙ deficit ꝑ ſuperbiam. de hac triplici veritate

A
Ueritas triplex iuſticie que deficit ꝑ tria vicia

Io. xvj. Cũ aũt venerit ille ſpũs veritat̃ docebit vos om
nẽ veritatẽ: iſte aũt veritates ſunt diminute aut penit⁹ de
fecerũt modo ꝓpter abundantiã cõtrarie falſitatis: vnde
Oſee. iiij. Nõ eſt veritas: nõ ẽ miſcđia: nõ eſt ſcientia dei
in terra veritas iuſticie miſericordia vite ſcientia doctrine
Mich. iij. Principes eius in muneribus iudicabãt: ⁊ hoc
eſt contra veritatem iuſticie ⁊ prophetie in pecunia diui
nabant: ⁊ hoc eſt cõtra veritatem doctrine.

3 ¶ Uana locuti ſunt vnuſquiſqʒ ad ꝓximuʒ
ſuũ labia doloſa i corde ⁊ corde locuti ſunt

¶ Uana locuti ſunt). cõtinuo vere diminute ſunt verita
tes. (q: vana locuti ſunt) ita. ꝙ vnuſq̃ſqʒ ad ꝓximũ ſuũ
decipiendũ qđ deterius eſt Hiere. ix. vnuſq̃ſqʒ a proximo
ſuo ſe cuſtodiat ⁊ in fratre ſuo nõ habebit fiduciã: q: om
nis frater ſupplantãs ſupplãtabit: ⁊ oĩs amicus fraudu
lẽter incedet: ⁊ vir fratrẽ ſuũ deridebit: ⁊ veritatẽ non loꝙ
tur: ⁊ hoc eſt ꝑmũ qđ ponit h̃ ꝑ qđ diminuit̃ veritas: va
na loqui dĩ tripliciter. (vana locuti ſunt). i. inutilia. vnde

B
Uana loꝙ dicit̃ tripliciter.

Greg. Sermo vanus vane mẽtis eſt nũcius. (Itẽ vana)
id eſt ſupflua: Prouer. xiiij. Ubi plurima verba ibi freꝗn
ter egeſtas. Greg. Tanto dyabolus facilius animũ ſupat
quãto magis cõtra eũ ꝑ multiloquiũ pugnat. Itẽ (vana